

Cortaderia jubata

Synonyma:

České jméno: kortaderie

Anglické jméno: purple pampas grass, Andean pampas grass, pampa grass

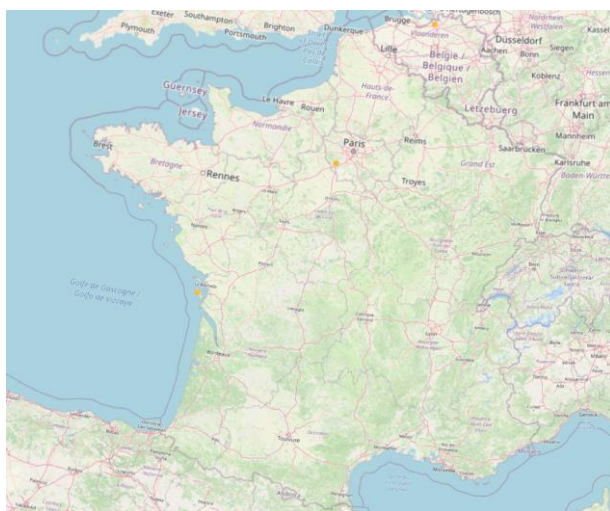
Čeleď: *Poaceae*

Obr. 1. Habitus *Cortaderia jubata*. Foto: Trevor James

Původ: Rostlina pochází z Jižní Ameriky, z oblasti And (Argentina, Chile, Bolívie, Peru, Ekvádor, Kolumbie). Zde roste v nadmořských výškách 2000 – 4000 m.

Sekundární rozšíření: Rozšířena na západ USA, do jižní Afriky, Austrálie a na Nový Zéland. V rámci Evropy byla dovezena do Francie, Irska, Velké Británie a Švýcarska – nicméně není hlášena z volné přírody, krom ojedinelých nálezů ve Francii a Belgii. Problémem je ale značná podobnost s *C. selloana*, která se v Evropě nachází a může tak často docházet k záměně (viz Možnosti záměny dále v textu).

Obr. 2 Nálezy *Cortaderia jubata* v Evropě
(<http://alien.jrc.ec.europa.eu/SpeciesMapper>)

Rozšíření v ČR: Druh zatím nebyl nalezen ve volné krajině. V zahradách se pěstuje kortaderie dvoudomá (*Cortaderia selloana*).

Cesty zavlečení: Vysazována zejména jako okrasná rostlina, taktéž jako protierozní prostředek, rekultivační rostlina či pícnina. Z míst vysazování se může nekontrolovaně šířit do okolí – největší problémy působí v Jihoafrické republice, Kalifornii a Novém Zélandu.

Popis: Vytrvalá statná trsnatá tráva až 2,5 m vysoká. Stébla s květenstvím výrazně převyšující listy. Čepel listů tuhá, ohnutá a stálezelená, 40 – 90 cm dlouhá a 4 – 12 mm široká, na okraji pilovitá. Květenství je lata, protáhlé vejcovitá až elipsoidní, na vrcholu zašpičatělá, 30 - 60 cm dlouhá a 10 – 15 cm široká, zpočátku narůžovělá až nafialovělá, postupně získávají nažloutlou až hnědavou barvu. Klásky 3 – 5 květe, zploštělé, 12 – 15 mm dlouhé, stříbřité, často s červeným nádechem. .

Obr. 3 Časná fáze květenství se vyznačuje fialovým nádechem. Foto: John Lambrinos

Obr. 4 Detail listu. Foto: Trevor James.

Možnosti záměny: Téměř k nerozeznání je kortaderie dvoudomá (*Cortaderia selloana*), nazývaná též pampová tráva či pampas dvoudomý. Některými autory je dokonce *C. jubata* považována za poddruh *C. selloana*, argumentem pro to je např. to, že *C. jubata* je apomiktická (tvoří semena aniž by došlo k oplození), zatímco *C. selloana* nikoliv. Spolehlivě se dají druhy odlišit geneticky (DNA barcoding). Z hlediska morfologického jsou ne zcela spolehlivými rozlišovacími znaky barva květenství v časně fázi kvetení – u *C. jubata* lze pozorovat nafialovělou barvu, u *C. selloana* bílou až žlutavou. Stéblo s latou u *C. jubata* výrazněji převyšuje listy oproti *C. selloana*. *Cortaderia selloana* je také obecně větší. Nicméně u nás se prodává v zahradnictvích tato tráva v několika kultivarech, které zpravidla bývají menší a mohou se lišit i v barvách květenství. Nelze vyloučit, že někdy může být takto prodávána i zaměnitelná *C. jubata*.

Obr. 5 kortaderie dvoudomá. Foto: A.R.Pitaway

Obr. 6 *C. selloana* var. 'Rosea' Foto: www.lumigreen.cz

Riziko: Kompetice s původními druhy, které tvorbou mohutných souvislých porostů vytlačuje. Nejzranitelnějšími habitaty jsou písčné duny a váte pískey. Ve studii z Kalifornie byla prokázána nižší diverzita bezobratlých v porostech kortaderie. Díky akumulaci odumřelých suchých listů zvyšují porosty kortaderie rizika požárů. Pro člověka i zvířata jsou husté souvislé porosty s ostrými pilovitými listy hůře přístupné.

Likvidace: Mechanická likvidace (vytrhávání, vyrývání) je proveditelná jen u malých mladých rostlin. Stejně tak pastva. Velké trsy takto eradikovat lze jen za vyvinutí značného úsilí, kvůli značné velikosti a tuhým pilovitým listům. Lze omotat lanem, uvázat na traktor/auto a vytrhnout. Také je možnost vyrytí, ale to u větších trsů vede k poškození okolní vegetace. Je nutné zlikvidovat i kořenový systém a vhodně uložit rostlinný odpad, aby nedošlo k znovuzakořnění. Možností je i likvidace alespoň květenství, aby se nerozšiřovalo množství semen v okolí. Popisovány jsou i metody posekání trsu a následného vypálení a v dalším roce s užitím herbicidu Z postřikových možnostech jsou zkušenosti s neselektivním glyfosátem a hexazinonem či selektivním haloxyfopem. Vhodné je nejdřív rostlinu posekat a pak užit herbicid (použije se jej méně než na původní listovou plochu).

Zdroje:

<https://www.cabi.org/isc/datasheet/113484>

[https://circabc.europa.eu/sd/a/965c88ca-6a41-418e-b3c1-](https://circabc.europa.eu/sd/a/965c88ca-6a41-418e-b3c1-a6d4472b1f5a/TSSR%20Task%202018%20Cortaderia%20jubata.pdf)

[a6d4472b1f5a/TSSR%20Task%202018%20Cortaderia%20jubata.pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/965c88ca-6a41-418e-b3c1-a6d4472b1f5a/TSSR%20Task%202018%20Cortaderia%20jubata.pdf)

<https://gd.eppo.int/taxon/CDTJU/datasheet>

Autor: Tomáš Görner, AOPK ČR (tomas.gorner@nature.cz)

Vytvořeno: 10. 2. 2021